

ความเท่าเทียมระหว่างเพศ: สิทธิทางการเมือง

ภูมิหลัง

- รัฐบาลไทยได้ดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญว่าด้วยความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ โดยแก้ไขกฎหมายและระเบียบต่างๆ ตลอดจนให้มีกลไกบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย ในการดำเนินการตามแผนพัฒนาสตรี
- รัฐบาลได้ยกฐานะสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (กสส.) เป็นสำนักงานกิจการสตรีและครอบครัว (สค.) เพื่อเป็นหน่วยงานกลางในการสร้างความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมของสตรีในทางการเมืองและการบริหาร การจัดสรรงบประมาณ เพื่อส่งเสริมความเท่าเทียม และส่งเสริมมีส่วนร่วมของสตรีในสังคมในทางการเมืองและการบริหาร รวมไปถึงประสานงานให้มีการจัดสรรงบประมาณแก่องค์กรพัฒนาเอกชนและพรรคการเมือง โดยให้หน่วยงานส่วนราชการต่างๆ จัดทำแผนและแนวทางในการพัฒนาสตรี โดยผ่านผู้บริหารด้านการส่งเสริมบทบาทหญิงชาย (Chief Gender Equality Officer: CGEO) และศูนย์ประสานงานระหว่างหญิงชาย (Gender Focal Point: GFP) ประจำหน่วยงาน ในส่วนภาครัฐ และผลักดันให้ทั้งภาครัฐและเอกชนมีการพัฒนาสร้างความรู้ในแง่มิติหญิงชาย
- ไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women: CEDAW) ตั้งแต่ปี 2528 และได้จัดทำแผนและนโยบายแห่งชาติในการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ รวมทั้งมีคณะกรรมการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน รายงานต่อคณะกรรมการ CEDAW ไทยดำเนินงานส่งเสริมสิทธิสตรี ซึ่งมุ่งพัฒนาสถานะสตรีและคุ้มครองสิทธิ ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกำลังจัดทำรายงานฉบับที่ 6-7 (ฉบับรวม) ซึ่งเป็นการรายงานดำเนินการของไทยระหว่างปี 2545 - 2551
- ในการประชุมสุดยอดของสหประชาชาติ เมื่อเดือน ก.ย. 2543 ที่ประชุมมีมติร่วมกันให้ทุกประเทศติดตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals: MDGs) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นผู้ประสานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและจัดทำรายงานเผยแพร่ผลตามเป้าหมายการส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศและส่งเสริมบทบาทสตรี ในการขจัดความไม่เท่าเทียมกันในการศึกษา และเพิ่มสัดส่วนของเพศหญิงในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะบทบาทในรัฐสภา

- บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญกำหนดให้บุคคลมีหน้าที่ต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างเสมอภาคกันทั้งชายหญิง จากสถิติล่าสุดในการเลือกตั้งปี 2550 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งหมด 480 คน เป็นหญิง 56 คนหรือร้อยละ 11.7 และจำนวนสมาชิกวุฒิสภา 150 คน เป็นหญิง 24 คน หรือร้อยละ 16 อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบกับ การเลือกตั้ง สส. ในปี 2544 และปี 2548 พบว่าสัดส่วนของ สส. หญิงเพิ่มมากขึ้น จากร้อยละ 9.3 เป็น 11.4 ตามลำดับ
- แผนพัฒนาสตรี พ.ศ. 2544-2549 คือการเพิ่มสัดส่วนผู้หญิงในรัฐสภา องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงในราชการส่วนกลางเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า ในช่วงปี 2545-2549 ซึ่งต่อมาได้ถูกนำมารวมกับเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ และได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในเดือน มิ.ย 2547 และได้ดำเนินการจนถึงปี 2549
 - สัดส่วนข้าราชการหญิงระดับผู้บริหารเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องร้อยละ 17.8 ในปี 2524 เป็นร้อยละ 23.1 ในปี 2549
 - สัดส่วนผู้หญิงในการปกครองส่วนท้องถิ่น/ท้องที่ ปี 2549 เป็นร้อยละ 9.08 โดยสมาชิกสภากรุงเทพและสมาชิกสภาเขตกรุงเทพฯ เป็นผู้หญิงร้อยละ 17.4 สูงกว่ารูปแบบการปกครองอื่นๆ

กองการสังคม
กรมองค์การระหว่างประเทศ
29 ธันวาคม 2551

Suggested Talking Points

- Gender equality and empowerment of women have remained high on Thailand's agenda since the 1980s. Currently, Thailand is implementing **the Thai women's development plan as part of the 10th National Economic and Social Development Plan (2007-2011)** which aims to promote opportunities for women to fully participate in the development process at all levels. The Plan also strives to promote and protect rights and welfare of women in line with the obligations under the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women (CEDAW), the Declaration on the Elimination of Violence against Women (DeVAW), the Beijing Platform for Action and the MDGs.
- Thailand has expressed its strong attachment to the fulfillment of those obligations through establishing various legal and policy frameworks for the enhancement of the equal status of women. These, among others, include: **the Civil Code Amendment Act (No.16), B.E. 2550 (2007)** which provides women with equal rights to claim for divorce and compensation; **the Name Act B.E. 2547 (2004 Amendment)** which permits married women either to take the surname of the husband or to retain their original surname; and **the Female Title Act, B.E. 2551 (2008)** allows married or divorced women to choose titles as Miss or Mrs.
- With regard to women's empowerment, Thailand has taken many steps in **gender mainstreaming** from the grassroots to the policy making levels. Since October 2002, the Royal Thai Government has set up the Office of Women's Affairs and Family Development, under the Ministry of Social Development and Human Security, to act as the focal machinery for the advancement of women in Thailand. In addition, the Thai Government has nominated Gender Focal Points in all the Ministries and local administrations in all provinces of Thailand. These Gender Focal Points then ensure that their responsible administration will take due account of gender perspectives.
- Thailand has already achieved **the elimination of disparity among boys and girls in primary and secondary education** and has been pursuing **the MDGs plus goal** on the reduction of gender disparity in tertiary education and the promotion of **women's political participation** at all levels. Since 2003, several programmes have been conducted to enhance awareness and encourage women's political participation in 75 provinces. Gender equality in participating in the making of public policy, the selection of senators and the selection of political parties' list of candidates to contest elections are also strongly enhanced in our 2007 Constitution.